

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hónapra 1 „ 55 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Király-utca 4. sz.
 Az arany haju szállodával
 szemben.
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszo-
 lások intézendők.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Mária-utca 1-ső szám
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adának
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek tő

Városi építkezések.

Pécs, 1895. április hó 31.

A városi törvényhatóság tegnapi közgyűlésén egy kissé meglebbent az a fátýol, mely a kuliszszák mögött történő dolgokat van hivatva a laikus publikum szemei elöl eltakarni, és mondhatjuk, nem a legépületesebb dolgokat láttuk a mögöl a bizonyos fátýol mögöl előkandikálni.

A város ismét kaszárnyát épít, mert ez már kedvenc foglalkozása a mi polgármesterünknek, s azért érti is módját, minden egyes ilyen építkezést úgy kiszinezni, mintha a város minden kaszárnyával egy-egy haupttreffert csinálna, pedig hát, ha alaposan megvizsgáljuk a dolgot, az a kedvező világítás, melyben a tanács a kaszárnya-építési terveket bemutatni szokta, rendezésben csak egy gőrgőtfénynek bizonyul, mely pillanatra káprázat, de egy fellobbanás után többé sem világosságot, sem meleget nem ad.

Most is épül a Batthyány-kaszárnya 85400 ft előirányzott költséggel, melyhez ha még hozzáveszünk a telek árt és a városi építkezéseknél elmaradhatlan többlet-költségeket, keveset mondunk, ha ennek a kaszárnyának összes előállítási költségét százezer forintba tesszük. Ezért az épületért kap a város, mint a polgármester tegnap kijelentette, 3200 ft évi bért, a melyből ha a tűzbiztosítási díjakat, tatarozási költségeket leszámítjuk, a városnak befektetett tőkéje még 3% jövedelmet sem hoz, s ennek a jövedelemnek biztosítása végett vesz fel a város drága kölcsönöket, melyeket után nagyobb kamatot fizet, mint a mennyit a kaszárnya-jövedelem kitesz.

Azelőtt még számíthatott a város ily kaszárnya-építések után közvetett haszonra, mert a mikor Tisza Kálmán még nem boldogította volt az országot a regále-megváltással, a katonaság létszámával a város regále jövedelme is szaporodott, de most minél több a katonaságunk, a magas kincstár annál drágábban szózsa a nyakunkba a

regálebérltet, meg a piacunk is annál drágább lesz: a kaszárnyák szaporításából tehát sem a városnak, mint erkölcsi testületnek, sem a nagyközönségnek közvetett haszna nincs, mely a kaszárnyák direkt jövedelmeinek csekély voltát ellensúlyozhatná.

No de ezen a fenforgó esetben már túl vagyunk, az új kaszárnya építése el lett határozva; most csak az építés kivitele körüli eljárást akarjuk szózsa tenni.

A városi tanács egy bevégzett ténnyel állott tegnap a közgyűlés elé, a mennyiben bejelentette, hogy a kaszárnyaépítést a legolcsóbb vállalkozónak kiadta, ki a munkát már tényleg meg is kezdte; megkötötte pedig a tanács a szerződést a vállalkozóval a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében azért, mert különben a kaszárnya nem lehetett volna készen október hó 1-éig és így a város elvesztett volna 3200 ft évi bért.

Mi pedig azt mondjuk, hogy ez az eljárás, minden tetszetős indoklás dacára is, nem rendjén való dolog, mert a közgyűlés nem a tanácsi határozatok szentesítő közege, hanem ellenkezőleg, a közgyűlés a határozó fórum s a tanács csak a közgyűlés határozatainak végrehajtója. Hogy a tanács ezuttal — és pedig nem is először — a szerepeket önkényűleg megcserélte, arra a polgármester által felhozott mentéséget elfogadhatónak nem tartjuk, mert először is a legkisebb valószínűség nem harcol a mellett, hogy a kérdéses kaszárnya még az idén felépíthető lesz olykép, hogy az október hó 1-én lakható állapotban legyen, s az eddigi tapasztalatok után bizon elölrelátható, hogy a katonai hatóság egy a nyár folyamán épült laktanyát nem fog átvenni október hó 1-én; éppen nem felel meg tehát a valóságnak az, hogy a közgyűlés bevéarása — mely az építkezés megkezdését csak pár héttel odázta volna el — a városnak 3200 ft kárt okozott volna.

De meg ha az a kaszárnya-építés olyan nagyon sürgős volt, ugyan mi akadályozta egy rendkívüli közgyűlés egybehívását erre a célra, hiszen erre a törvény szerint csak 24 órai időköz szükséges?

Mindebből csak az tűnik ki, hogy az egész eljárás csak a közgyűlés semmibe vevésén alapul; tagadhatják ezt a városi urak, mi azonban erre csak a polgármester tegnapi közbeszólásával válaszolunk: „Már pedig ez így van!”

Van aztán a városi építkezéseknek egy másik oldala is, a melyhez szintén sok szó fér, s ez az ellenőrzés kérdése.

A tegnapi közgyűlésen ebben a tekintetben érdekes leleplezések történtek, bár a közönség körében azok már régen szóbeszéd tárgyát képezik.

Erre vonatkozólag áll aztán, hogy nem mindig a legolcsóbb ajánlat a legelőnyösebb, mert sokszor a legolcsóbb ajánlatban nagyon is számításba van véve az ellenőrzés lanyha vagy elnéző volta, a mit aztán mindig az épület kifogástalan kivitele szokott megbánni. Példa erre volt már elég s a város utólagos javítások árán már sokszor busásan fizette meg az építkezés olcsó voltát. Itt van a Fehérvár-laktanya, melynek földszinti raktárhelyiségeiben a szabályszerű falmagasságot az alapozásnak részben való kiásása utján állították elő s az így keletkezett talajmélyítés folytán aztán felfakadt a talajvíz a raktárakban; itt van az Ágoston-téri iskola, melynek mennyezete a gerendákra halmozott nedves föld pusztító behatása folytán ezerekre rugó javítási munkát tett szükségessé; de itt van a Lakits-kaszárnya építésénél előfordult s tegnap szózsa tett lelkiismeretlen eljárás is. Cement helyett közönséges mesz habarcsot, tiszta homok helyett agyagos földet használtak, de az ellenőrző közegek hamar készen vannak a mentéssel: a cement habarcsot a lányok tévedésből cserélték föl közönséges malterrel; a rosz homoknak nem az építész, hanem a homokbánya tulajdonosa az oka. Valóban szerencse a

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A stréber-familia.

A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája.

Talán vagy száz éve lehet, hogy a Trummer Hánzi Klosterneuburgból idezakadt Ó-Budára s itt mint afféle szegény szabó legény, szerencsésjének tartotta, hogy egy módosabb kapás familiába beházasodva a saját műhelyében kezdett dolgozni. Ebből a házasságból született a vöröshaju Trummer Pepi, ki a tisztes szabó mesterség iránt egy makulányi tehetséget sem érezvén magában, a szappanosságra adta fejét s apja példáját követve, hasonlóképp egy jól megteremtett kapás leányt véve feleségül, szappanos boltot nyitott a Sáros fürdő mellett. Ennek a boldog házasságnak a tenyeres-talpas Michl gyerek lett a gyümölcse, ki már magyarul is megtanult s mikor a vén Trummer Pepi behunyta a szemeit: egy jönevű üzlet tulajdonosának vallhatta magát. Ő már mindenféle tekintetben sokkal válogatásabb volt, mint apja vagy nagyapja; mert az óbudai kapás rokonokkal vajmi keveset érintkezve, boltesukás után átrándulgatott Pestre jobb módu spieszburgerek közé sörözgetni. Egyszer valami hivatalnok-familiával hozta össze a véletlen s ennek a révén ismerkedett meg Kerényi Klotilddal, egy fiatalabb éveit leélt, de még mindig csinos nevelőnővel, ki egy cseppet sem gondolkodott, mikor a gazdag, széles vállu, piros képű Michl megkérte a kezét, hanem rögtön igent mondott.

Klotild asszonynak legelő dolga volt a szögletes modoru Michl gazda kiművelése. Mindenek előtt rávette, hogy a nevét fordítsa át Tormaira. Aztán a házban levő egy szoba mellé még egyet építtettek; színházakba járogattak, újságokra praenumeralták, cselédet fogadtak; szózsa mikorra két év multán a

golya a Lenci gyereket pottyantotta be a gazdag szappanosék kéményén: a szózsa haju apróság teljesen meg lehetett elégedve az őt körülvevő kényelemmel. Ezenközben repültek az évek s velök együtt szemlátomást gyarapodott a Tormai-familia vagyonban is, meg gyerekben is. Lenci után jött a Feri, ezt követte a Sándor, rá egy évre megérkezett a Kálmán, aztán a Béla s végül sereghajtónak a hangos torku Elemér. Annyira uras volt a nevük, hogy az apjuk nem is igen tudta kiejteni.

Ugy öregiből-nagyjából ez volna a gazdag Tormai-család genealogiája.

Mikorra a gyerekek iskolába kerültek, Tormai uram levedlette a „szappanos mester” titulust s helyette ezt nyomatta üzleti leveleire: fabricant de savon. Már ekkor két gyára volt: egyik Ó-Budán, a másik meg Pesten. Házat is vettek a Józsefvárosban s a gyerekek mellett instruktort, nyelvmestert, meg zenetanárt tartottak. Legyenek urak. Egyiknek másikkal volt is némi hajlandósága a tanulásra, de a Lencinek például jobb tetszett a sok irkafirkánál az aranyujtásos két huszárdolmány s minden áron katoná akart lenni. Az is lett s mikor megkapta a fényes portépet, úgy kiequirozták, mint egy született herceget. A Kálmán már sokkal nagyobb passzióval olvasgatott; meguszta a jogot, aztán beprotégálták a miniszteriumba segédfogalmazónak. A többi négy is elvégezte valahogy az iskolákat; ki többet, ki kevesebbet, aztán beálltak az apjuk mellé urnak. Megtanultak lovagolni, vivni, pincérekkel gorombázkodni, színésznők körül ügylegelni. Brudert ittak festőkkel, írókkal s úgy ellesték a fiatal mágnásvilág arisztokratikus modorát, hogy sans malheur résztvehettek a legdistingáltabb körökben is. Egyetlen egyszer volt kellemetlenségük a családfájuk miatt; de a Tormaiak hagyományos szerencsésje ezuttal is feléjük mosolygott. A turfon történt. Alice comtesse és a ragyásképu Hari gróf a nagy tribunon beszél-

getnek, mikor megpillantják a két legfiatalabbik Tormai gyereket egy orfeumbeli divatos chansonette körül legyeskedni.

— Voilá, — selypíté a sovány comtesse, — nagyon csinos telivérek ezek a Tormaiak.

— Haha, — kacagott az irigységtől sápadosó gróf, — könnyű nekik szépeknek lenni, mikor habokban tőrödhetnek, akárcsak az a pikáns görög dáma, gondolom Aphrodité . . .

— Wieso, habokban?

— Maga még nem tudja? . . no mert az apjuk szappanos.

— Fidonc . . ! micsoda effronterie ezektől a fanfaronoktól, hogy gemein savonneux létőkre közönk mernek tolakodni! Das ist ja zum lachen . . !

Ez a diskurzus valahogy a Tormai gyerekek fülébe jutott s mindnyájan provokálták Kari grótot. Ennek azonban csak a Sándorral kellett megverekedni, mert olyan hatalmas karcólást kapott a halántékára, hogy seblázában negyednapra belehalt. Tout Budapest a párbajról beszélt s ezzel meg lett állapítva a Tormai-gyerekek teljes acceptable volta; úgy hogy mikor Lenci főhadnagy csupa bosszúból megkérte a csipős bessédű Alice comtesse kezét, ez, — mint ismerőseinek mondá, — egy percig sem „habozott” az igennel. A kauciót természetesen a szappanos izsáta ki, mert a comtesse a rangjánál egyebet nem hozott magával a Tormaiak fénskébe.

A vén Tormai, kit egymásután ért a sok királyi s egyéb kitüntetés, csak üsszetett kezekkel néste a gyerekek gazdálkodását, kik akkora kártya — egyéb gavallér-adósságokat keritettek a nyakába, hogy az öreg az óbudai gyárat eladta. A gyerekek így magyarázták ismerőseik előtt az eladást:

— Kisé megrokkant a papa! röstel már annyit vesződni, mikor nem muszáj . . .

Mindenki elhitte, csak a börzei ágensek nem, kik nagyon jól tudták, hogy a másik gyár is nem-sokára gazdát cserélhet. Sok Tormai-váltó forgott a

vállalkozókra, hogy a lányok nem megfordítva tévedtek s nem cementet vettek ott, a hova malter lett volna való; aztán a homokért is nem az építész felel? Avagy megelégszenek a város urai a hitvány lábbelit szállító cipész ama mentségével, hogy a rozsbőrért a timár felelős?

Azok az épületek, melyek a katonai közegek közvetlen ellenőrzése mellett készültek, kifogástalanok, mért nincs ez így a városi közegek felügyeletére bízott építkezéseknél?

Igazat kell adnunk tehát Littke bizottsági tagnak, a mikor a hibát a hiányos ellenőrzésben keresi, ámde az ellenőrzést teljes szigorral csak akkor lehet gyakorolni, ha az ajánlatoknál nem csupán az olcsóságra, hanem azok reális voltára fektetjük a fősúlyt.

Hirek.

Pécs, 1895. április 30.

Lapunk legközelebbi száma, a munkások holnapi ünnepnapja következtében, csütörtökön este jelenik meg.

— (A főgimnáziumi önképzőkör) vasárnap tartotta ünnepélyes záró gyűlését az ifjúsági daloskör közreműködésével, melyen nem csak a tanári testület, de meghívott vendégek is résztvettek. Az ünnepélyt Zala Mihály, a kör tanár-elnöke nyitotta meg. Szavaltak Szuly Aladár, Fischer Béla, Szűcs Jenő, Márkus Jenő és Jakobovits Sándor. Ezután a pályázati eredmények kihirdetése következett. A pécsi kaszinó és az igazgató által kitűzött díjat Pilch Andor nyerte el értékesítésével; Nagy Jenő a kör díját; Szuly Aladár Ágh Timót díjat; ezenkívül díjakat és jutalmakat kaptak: Szily Ádám, Pauncz Sándor, Szűcs Jenő, Fischer Béla.

— (A „Pécsi Polgári Daloskör“ május hó 5-én (vasárnap) a „Szinházi vígadó“ összes helyiségeiben pártoló tagjai részére táncsal és énekkel egybekötött alapszabályszerű dalestélyt rendez, melynek műsora: 1. „Hajósda!“, férfiak Ekkertől. 2. „Népdalok“, férfiak Szentirmaitól. 3. „Szerelem“, férfiak Gaal F. től. 4. „Három eredeti magyar népdal“ Lányi E. től. Pártoló tagoknak szabad bemenet; nemtagok este a pénztárnál 50 kr. beléptidíjat fizetnek. A zenét Korodi Károly kedvelt népzenekeara szolgáltatja. Kezdeté 8 órakor.

— (A szikviz adó) holnap lép életbe: mihez képest a városi tanács a következő hirdetményt bocsátott ki: „A szikviz megadóztatásáról és a megadóztatás körül követendő eljárásról f. é. 12/1959. sz. a. hozott közgyűlési határozattal megállapított s a nm. m. kir. belügyminiszterium f. é. 23873/III a. sz. rendeletével jóváhagyott szabályrendelet f. é. május hó 1-én életbe lépve, felhivatnak: 1-ször a szikviz gyárosok, miként f. hó végén megmaradt szikviz

bankokban s egyes pénzembereknél. De azért a stréber familia fiainak arcáin egyetlen izom sem árulta el a bennök dúló aggodalom viharát. Csak azért is adták az urat; még a magnás-kaszinóba is eljutott a Tormai-féle pezsgős vacsoráknak s az itt adott nagy makaobankoknak a híre

Egy kora reggel, mikor Lenci főhadnagy kivételével a Tormai fiúk még együtt voltak a nagy szalonban az ott átmulatott éjszaka után: Klotild mama toppant be hozzájuk.

— Kedveseim, — mondá a szofára leülve, — talán elég volna ebből az életmódból? Tegnap felmondtak apátoknak egy nagyobb kölcsönt, ha jól tudom, százezer forintot. Pénz nincs; vagy eladunk valamit, vagy pedig...

— Vagy pedig a Sanyi elveszi azt a sánta angol ladyt, — mondá szkeptikusan a fogalmazó ur, — azt hiszem, könnyen megkaphatja azt a leányt. Egy fél millió jár vele.

— Ti tudjátok, hogy mit, de valamit tenni kell. Tán sikerül egy hónapig még prolongálni a dolgot, — mondá aggodalmasan a mama, — okos élite fiúk vagytok, kik nem fogják a családot kompromittálni. Pá edeseim, jó mulatást!

A predesztinált Tormai gyerek másnap már uton volt London felé, hogy az üzletet mekösse a dugdag angollal, kinék Poroszország határszélén jó hírű fürdője és ásványvíz-kiviteli raktára volt. Egy hét múlva a lapok colportáltak, hogy Tormai Sándor gyártulajdonos fia eljegyezte Wigwan-Yard angol nábob egyetlen leányát, Helenát. A Tormai-familia tehát meg volt mentve; legalább annyira, hogy a sánta lady hozományából a passzívák kifizethették. De ezekre aztán az utolsó schilling is fölment. Hanem azért a stréber-familia egy makulányit sem engedett a régiből. A zsurok, a kártya, az ezrekre menő házard tivolli billiárd, drága paripák agyonhajítása, di-

(szörpös pezsgő) készletüket, fejlesztő gépeik, hengerek, töltő gépeik, az otthon és künn levő, vagyis a tulajdonukat képező összes palackok számát, dolomit, kénsav- és folyékony szénsav-készletük mennyiségét, a május hó 1-én eszközendő gyártási műveletet f. é. május hó 1-én reggel 5—6 óra között, utóbbit a szabályrendelet értelmében esetleg már előző nap a fogyasztási adóhivatalban a különbeni törvényes követelmények terhe alatt okvetlen jelentsék be. 2 szor. Felhivatnak az összes kimérők, kávésok, kereskedők és szatócsok, szóval mindazok, a kik szikviz és szörpös pezsgő elárúsításával foglalkoznak, miként f. hó végén meglévő szikviz (szörpös pezsgő) készletüket f. é. május hó 1-én reggel 5—6 óra között megadózás céljából a városi fogyasztási adóhivatalban bejelentsék.

— (Tegnap hangverseny.) Kevés, de intelligens közönség hallgatta tegnap Lamborg O. bécsi zene és ének komikust a „Hattyu“ teremben. A higgadt és komoly kinézésű ember előadása annyira humort, komikumot élveztetett a közönséggel, mit a műértő színházban sem élvezhet. Oly nagy repertoírral bir Lamborg, hogy a közönség által feladott 15—20 különböző opera és operette részleteket, minden hosszabb gondolkodás nélkül, szép egymásutánban, művészi átmenetekkel alakított át potpourrivá. — Befejezésül egy nevető zeneművet adott elő „Ha-ha-ha“ énekkisérlettel, mi azután a különben is felvidámitott közönséget véget nem érő nevetésre készítette. Lamborg előadását megismétli.

— (Kirándulás.) A Mecsek Egyesület május 1-én reggel 6 órakor sétakirándulást rendez a Kardos uton át a Tettyére. Gyülekezés reggel 3/6 órakor a Nádor szálloda előtt.

— (Nincs munkaszünet.) A főkapitány ma a következő szövegű falragaszt függesztette ki: „Hirdetmény. Tudomásomra jutott, hogy egyes izgatott munkás osztály körében azon hirt terjesztették el, miszerint holnap, azaz május hó 1-én hatósági intézkedés folytán munkaszünet lesz és a békés, dolgozni akaró munkásokat napi foglalkozásuktól fenyegetésekkel elvonni törekszenek. Miért is ezen álhírekkel szemben kötelességemnek tartom a társadalmi rend érdekében közhírré tenni, hogy május hó 1-én nincs munkaszünet, sőt mindazok ellen, kik a dolgozni akaró békés munkásokat rendszeres foglalkozásukban háborgatni, vagy bármily uton megfélemlíteni akarják, a büntető eljárás fog foganatba vétetni. Végül mihez tartás végett felemlitem, hogy május 1-ére népgyűlés nem engedélyeztetett, s mindennemű csoportosulás, tömeges felvonulás s bármily irányú tüntetés tiltva van. Pécs, 1895. április 30-án. Vaszary Gyula, rendőrfőkapitány.“

— (Halálozás.) Heindlhofer Józsefné, született Stirling Matild f. év április hó 29-én déli 12 órakor életének 34 ik évében hosszas szenvedés után megszűnt élni. Hült tetemeit f. é. május hó 2-án fogják a budai külvárosi temető kápolnájában beszentelni, s az ugyanott levő családi sírboltba örök nyugalma helyére helyezni.

vatos fürdőkön való hóbortos feltűnés újból rendszeres napi programon voltak a családban.

Félév múlva a jó öreg Micht, illetőleg nagyságos Tormai Mihály urat hat fekete ló kivitte a németvölgyi temetőbe. Mindig szerette a csendes, arnyas hűvös léteket. A csontjai számára is ilyen arnyas berket keresett ki. A sírbolt fölött ragyogó gránit obeliszkre az ő nevét vésték be legelőbb. A feleség ezután teljesen visszavonult s a vagyoni kérdések rendezését egészen a fiai nyakába háritotta.

Lenci, a snájdig huszár eddig se törődött az üzlettel; mindig csak a készhez nyult. Kálmán, a fogalmazó pedig egészen belemerült a hektikus osztálytanácsos gömbölyű kis feleségének a szórakoztatásába. Így aztán a többi fiu között oszlott meg a háztartás gondja; ez pedig nem volt kevés négynek sem, mert nyílt házat tartottak, mely évente vagyont emésztett föl.

Mikor év végén az üzleti könyveket lezárták, a kis német főkomptóaristát ugyancsak, megizzasztotta a gondolata, hogy és mikép adja tudokra urainak a kedvezőtlen bilancoet. A négy Tormai fiu összenézett s a legfiatalabbik fanyarúl mosolygva így szólt:

— Feri rajtad a sor; híres courtesan voltál teljes életedben, most vedd elő a tudományodat és ránts ki bennünket!

— Azt hiszem fiacskám, — hunyorgatott bosszúsan Feri, — nemsokára te is el fogod játszani ezt a szerepet... No de majd meglátom, mit tudok.

Feri szép vállas, barna fiu volt; előkelő, kissé merész modorral, melylyel a férfiaknak imponált, a nők között pedig veszedelmesen hódított. A dunaparti korzónál egy kis pupos, de csinos arcú leányon akadt meg a szeme.

— Nem baj Feri, — vigasztalták, — ha pupos is. Ezres bankókkal van kitömve a pupja.

— Az ám, csakhogy posztóra van rápingálva

— (Majális.) A „pécsi polgári daloskör“ — mint értesülünk, — folyó évi június havában a Scholz Antal féle újsórgyárban nagyszabású fényes majalist rendez. Ez a fiatal, törekvő testület mindent elkövet, hogy a gyönyörűen berendezett új nyári helyiségben a nagy közönségnek mentül több élvezetet és látványosságot nyújtson. A park nagyszerien lesz díszítve, ezer meg ezer lámpionnal kivilágítva és bengáli-fényvel fog időközönként nappali fény varázsolgatni. A rendező bizottság következőleg alakult meg: Rupprecht Nándor elnök, Graumann János, Dollinger András, Póth Vilmos, Ganter Ferenc, Schwart Károly, Vész Albert, Krigl József titkár, Kaufmann Lajos és Schweitzer Gyula pénztáros. Részletes tudósítást időről időre hozunk.

— (Adakozás.) A havi hegyi kökeresztre újabban adakoztak: Bogyay Istvánné 1 frt. özvegy Vinkovits Péterné 50 kr., egy pap 5 frt.

— (A föld alá temetett leányok.) Paártolnai község lakosai rendszeren a falu alatt elterülő partból szokták a sárgaföldet hazahordani. Gyakran a község gyermekei is kimennek oda játszani. A napokban — mint levelezőnk írja — három kis leány: Steiner Borbála, Müller Krisztina és Steiner Mária kis talicskával a part alá mentek, hogy onnan sárgaföldet hozzanak. Amint éppen a föld á-sásával voltak elfoglalva, a fejük fölött levő föld hirtelen leomlott és mind a három kisleányt eltemette. Steiner Borbála 11 éves kisleányt holtan ásták ki a föld alól, míg társai súlyosan megsebesültek.

— (Asztalos sztrájk.) Említettük már lapunkban, hogy az asztalos egédek 25 ös bizottsága felhívást bocsátott ki az összes munkaadó gazdákhöz melyben a munkaidőnek 10 órára való leszállítását és a darab-munkának eltörlését kívánják, hozzátéve hogy ha a gazdák ezt a kívánalmat nem fogadják el, úgy május 6-án beszüntetik a munkát. Tegnap újlag ülést tartottak a segédek, melyen azt határozták, hogy a darab munkát elfogadják, úgy azonban hogy a 10 órai munkaidő érintetlenül maradjon. Mivel a gazdák az engedelményekről tudni sem akarnak valószínű, hogy május 6-án minden gyalu pihenni fog Pécsen.

(Frigyes visszavonulása.) A pozsony főherceg, Frigyes, — mint állítólag megbízható helyről jelentik, — visszavonul a tényleges katonai szolgálattól, és a magán életben Albrecht főhercegtől örökölt birtokainak kezelésére szánja legtöbb idejét.

— (Vizbe fult gyermek?) Nagy port vert a városban tegnap este ama rémhír, hogy egy 5—6 éves fiu a Tettyéről folyó vízbe beleesett nyomtalanul eltűnt. Az eset úgy történt, hogy egy kis leány, ki az Ágoston templom hátmögött folyócsatorna mellett játszadozott, valami ruhadarabot látott a vízben úszni, s kétségbeesett kiabálás közöt adta tudtára a szomszéd lakóknak, hogy egy kis fiu beleesett a vízbe. Persze ő szefutott mindenki, volt árma, kiabálás: a szülők össze toborozták gyermekeiket, vajjon nem e köülök ért valakit a szerencsétlenség; — végre megjelent a rendőrség, s késő est fáklyákkal bejárta a földalatti csatornát, s konsta-

a nemesi címere: egy veszedelmes nagy olló. Mi szólna hozzá Alice?!

— Alice, Alice, ... mit törődöl te azzal, hogy mit szól most az Alice? — bosszankodtak a testvérek. — a fő az, hogy pénze legyen.

— Nos tehát megpróbálom.

Néhány hét múltával fényes esküvő volt a szerviták templomában. Tormai Feri vezette oltarba a fukar Schummel posztógyáros idősebbik leányát. Tehát ismét meg volt óva a család reputációja. Csak hogy ez a házasság volt a Tormai fiúk szerepében a piéce de résistance. Ezzel letűnt a szerencsésük.

Kálmán megszökött a tudóvésztes osztálytanácsos feleségével s a férj e miatt való szégyenében mellbe lötte magát. Elemért a vizsla szemű Pali bárhamis jétékon csipte s az egész fiatalság é croniqu scandaleuse óta leszámolt a régi jó cimborával. Béla egy kikeresztelkedett zsidó kóristanóba bolondul bele, kívül meg is esküdött. E mésalliance miatt a család egészen kitagadta s hogy ne pusztuljon éhen három ezer forint apangét kapott évente.

Klotild mama egészen megöszült, mintha ezüst koronát viselne a fején. Egész nap csak üldögél az apró Tormai-nemzedékekkel játszik, nevetgél. Sokszor megtörténik vele, hogy a legzajosabb soiréket is elszundít s ugyancsak sok dolgot ad a két komornának, míg hálószobájába beviszik az öreg nagyságos asszonyt. Gyakran kérdezősködik Elemér felől ki egészen eltűnt Budapesről.

— Ne félj petite maman, — vigasztalják, — holnap, vagy holnapután megjön Elemér: most üzleti ügyekben utazik...

Valószínűleg igazuk is lesz s Elemér épp akkor hoz majd valahonnan haza milliomos feleséget, mikor már a Schummel posztós százezrei is lobbort vetettek.

Bérczy Károly.

tálta, hogy nyoma sincs annak, mintha valaki oda veszett volna; ez a körülmény, meg hogy a közeli lakók gyermekei mind meg voltak, megnyugtatót mindenkit. Hogy pedig e könnyen bekövetkező szerencsétlenség csakugyan első ne forduljon, ajánlatos volna ama csatornát vas rostélylyal ellátni.

— **(Ismét halálos műtét.)** Eszéken Rin sel földbirtokos 26 éves felesége difteritiszben megbetegedett. A betegségnek olyan lefolyása volt, hogy műtétet kellett alkalmazni. Meg is csinálták a gégemetszést, de a fiatal asszony műtét közben meghalt.

— **(Iskoláztatás.)** Folyó hó 22. és 23-án látogatta meg Salamon József tanfelügyelő a mohácsi járásbeli Kölked, Udvard, Dályok, Izsép, Maiss, Nagy Nyárad és Német-Boly községeknek iskoláit és ez alkalommal — mint Maissról írják a punknak — a jelenvolt községi előjárók és iskolázási tagok jelenlétében arra a meggyőződésre jutott, hogy a magyar nyelvben Izsép községében lévő r. kath. iskolába járó sokác gyerekek (az egész község sokac) a legszebb eredményt érték el, illetve az összes iskolákból legjobban beszélnek edes hazánk nyelvén; de azonkívül a magyar nyelvben szép eredmény lévén a mohácsi r. kath. német iskolában is — de különösen az alsó két osztályban, itt az érdem Frey Anna tanitónét illeti; a maissi szerb görög keleti iskolában szintén beszélnek csekély részben a magyar nyelvet, de itt már nehézségbe ütközik a magyar nyelv tanítása, mire a tanfelügyelő ur azon felvilágosítást nyerte, miként a szerb iskolában négy nyelven tanítanak, és pedig szerbül, ó-szlávul (ciril betűkkel írás) németül és magyarul — a német nyelvet 1872. évi egyházi tanács, illetve metropolitai rendelet alapján; ennél fogva utasította őket a tanfelügyelő, miként a német nyelvet lehetőleg részben mellőzzék és több gond fordítsanak a magyar nyelv tanítására. A többi községekben a magyar nyelvben való haladás gyengébb lévén utasította az illető tanítókat, miként több gondot fordítsanak a magyar nyelv tanítására. Maiss községében megtekintette a politikai község által kibérelt nyári menedékházat, illetve ovoda helyiséget és azt célszerűnek találta, mert a nyári menedék ház képezi a magyarosodásnak alapkövét. Azonkívül az összes iskolákban a tanfelügyelő az összes tantárgyakból a tanulókkal vizsgálatot tartott és ez által buzdította a tanuló ifjúságot a jobb tanulásra. N. Nyárad község felsőbb osztályú növendékei szépen énekeltek az Isten áldd meg a magyart, öröm volt ezt a német gyerekektől hallani. A magyar nyelv tanításában csak akkor érhetnek el jobb eredményt, ha a kir. tanfelügyelőség a sok üres statisztikai kimutatások készítése helyett azon helyzetben volna miként az iskolákat, de különösen a német és szerb ajkú iskolákat legalább kétszer évenként meglátogathatnak.

— **(Személyszállító hajók menetrendje.)** A D. G. T. személyszállító hajói f. é. május hó 1-étől kezdve Budapest-Mohács-Orsova között következőképp fognak közlekedni: I. Budapestről Mohács-Orsovára: minden kedden, csütörtökön és szombaton. Indul Budapestre este 10 órakor. Csatlakozik Mohácsra az 5/1805 sz. vonathoz, mely Pécsre 11 óra 15 perckor délelőtt érkezik, továbbá az 1804/4 sz. vonathoz, mely Pécsről reggel 5 óra 35 perckor indul és Mohácsra reggel 8 órakor érkezik. II. Orsova-Mohács-Budapest között: Indul Mohácsról minden pénteken, vasárnapon és kedden este 7 óra 15 perckor. Csatlakozik Mohácsra az 1806/6 sz. vonathoz, mely Pécsről délután 4 óra 20 perckor indul és a 11/1803 számú vonathoz, mely Pécsre éjjel 11 óra 2 perckor érkezik. III. Budapestről Mohácsra. Indul Budapestre naponta este 10 órakor, csatlakozik Mohácsra az 5/1805 sz. vonathoz, mely Pécsre délelőtt 11 óra 15 perckor érkezik. Kedden, csütörtökön és szombaton ezen hajó menetrendje a Budapest-Mohács-Orsovai hajó menetrendjével egybeesik, úgy hogy ezen napokon is csak egy személyszállító hajó közlekedik Budapestre Mohácsra. IV. Mohácsról Budapestre: Indul Mohácsról naponta este 7 óra 15 perckor, csatlakozik Mohácsra az 1806/6 sz. vonathoz, mely Pécsről délután 4 óra 20 perckor indul. Pénteken, vasárnapon és kedden ezen hajó menetrendje az Orsova-Mohács-Budapesti hajó menetrendjével egybeesik, úgy hogy ezen napokon is csak egy személyszállító hajó közlekedik Mohácsról Budapestre.

— **(A Somogy vármegyei gazdasági egyesület)** felhívást intéz a megye néptanítóhoz a cserebogár irtása tárgyában. „Tudjuk azt, hogy első sorban eredményt csak az esetben lehet felmutatni, ha sikerül a vármegye lelkes, a közügyek iránt mindig érdeklődő tanítókarát az ügynek megnyerni, a kiknek egyedüli működése az ügyben csak oda irányulna, hogy a szabad órákban az iskolás gyermekekkel a cserebogarat röplései idejében, tehát májusban kora reggelként a fákra lerázzák, üres zsákokba szednék, s odahaza forró vízzel egy kádban mindig megfojtatnák! A „Somogy megyei gazdasági egyesület“ első sorban a t. néptanító uraknak jutalomdíjakat tűzött ki oly célból, hogy őket a cserebogaraknak az iskolás gyermekek által való

szedetésére ösztönözze, a mely kitűzött 7 díj azok között a néptanítók között fog kiosztatni, a kik a legtöbb cserebogarakat gyűjtötték össze (a mely tény a cserebogarakat beváltó helyeken vezetett lajstrom útján fog eldönteni) A jutalomdíjak a következők: I. díj 60 korona, II. díj 40 korona, III. díj 20 korona, IV. díj 20 korona, V. díj 20 korona, VI. díj 20 korona, VII. díj 20 korona. Másrészt pedig magukat a cserebogarakat összegyűjtő iskolás gyermekeket is, bár könnyű munkájukért, hasonlóképp jutalomban kívánja részesíteni az egyesület. Somogy vármegyének lelkes, a közügyek iránt mindig érdeklődő birtokos osztályához fordult, s így sikerült elérni azt, hogy egy hektoliter cserebogár 50 kr-ért váltatik be.

— **(Milyenek legyenek az anyakönyvek?)** Az állami anyakönyvek elkészítése most van folyamatban s a miniszteriumnál a beosztás és rovatok megállapítása után az államnyomdában fognak kinyomtatni. Hogy a hamisításoknak eleje vétesseék, az anyakönyvek különböző színű alaponnyomással láttatnak el. A születésekről vezetendő anyakönyvek alaponnyomása a remény zöld színe lesz, a házassági anyakönyvek a szerelem rózsaszínben fognak „alaponnyomtatni“: a halálozások anyakönyve pedig gyászos szürke alapszínt kapnak. Az anyakönyvek, miután az anyakönyvvezetésről szóló törvény ez év utolsó negyedében lép életbe, öt negyedévre, 1896. év végén terjedő kötetekben készíttetnek el.

— **(Csendőrvérválás)** A csendőrségnek szaporítását elrendelő törvény folytán közel ezer főre menő csendőrré lesz szükség július 1-ére. Csendőrnek azonban kiszolgált katonára alig egy pár száz jelentkezik, abból is csak $\frac{1}{3}$ da válik be, miután csak büntetés nélküli, jómagaviseletű katonákat használhatnak. A honvédelmi miniszter ezért a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg felszólította a magyar ezredek parancsnokait, hogy verbuváljanak csendőrszolgálatra alkalmas katonákat. A kiknek kedvük van, azonnal átléphetnek a csendőrséghez, hol csupán három évre kell magat köteleznie szolgálattételre.

TÁVIRATOK.

— **Önvallomások a la szent Ágoston.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata) A „Politische Correspondenz“ jelenti, hogy Magyarország gazdasági viszonyai, különösen az egyenes és fogyasztási adók befolyását és az államvasutak jövedelmét tekintve a lefolyt első évnegyedben határozottan rosszra fordultak. A deficit máris több millió. Az agráriusok túlságos követelése ki nem elégíthetők, a közvélemény (?) különben tisztában van vele, hogy ezek az elemek politikai izgatók.

— **Felhívás — recepcióra.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A hátralevő egyházpolitikai javaslatokat a főrendiház bizottsága legközelebb tárgyalja. A plenum elé május 13-án (szerencsétlen szám!) kerülnek.

— **Epilog az első nyitrai választáshoz.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pázmány és társainak panaszára a mentelmi bizottság vizsgálatot indított, de a mentelmi jog megsértését nem konstataulta és így megtorló lépések megtételének szükségessége nem forog fenn.

— **Német-francia barátkozás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban tegnap szenzációs esemény történt, a mennyiben Faure elnök meglátogatta a Salont és az egyik teremben Münster gról német nagykövet karjába fogózkodva, bejárta a termeket.

— **Sztrálokó képviselők** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bucurestből jelentik, hogy a nemzeti ellenzék elkeseredvén a kormány merev ellenállásán, melyet a bányatörvény alkalmából az ellenzékkel szemben tanúsított, testületileg kilépett a kamarából és a szenatusból is letették mandátumaikat. A kamara elnöke kijelentette, hogy a képviselőknek ez az eljárása a házszabályokba ütközik és semmis. Lahovary miniszter utalt a konzervatív kormánypárt eredményes működésére, rosszalta az eljárást.

— **Drukkoló király.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Kölnische Zeitung“ szerint Belgrádban a radikálisok nagy harcra készülnek a dinasztia ellen. A király épp ez okból nem hívja meg a radikálisokat kormányalakításra, mert fél, hogy elkergetik.

Művészet, irodalom.

Verne Gyula összes munkáinak egyedül jogositott képes magyar kiadásából a 6. és 7.

füzetet küldte be a Franklin-Társulat. A két füzet a „Rejtelmes sziget“ folytatását közli Szász Károly fordításában s rendkívül gasdagon van illusztrálva. Az eredeti diszkidás 27 művészi fametszete magyar- rásza bennük a regényes és megkapó események sorát. Ez új olcsó kiadás egy-egy füzetének ára 20 kr. bármely hazai könyvkereskedésben. Előfizethetni a vállalatra 1 frtjával 5 füzetre akár a Franklin-Társulatnál, akár a könyvkereskedésnél.

Arany János balladái, Zichy Mihály rajzaival. Royal folio, faksimile kiadás; az eredetinek vonásról-vonásra hű hasonmása. A balladának a művész által sajátkezűleg leírt teljes szövege, körirajzokkal initialékhöz csatolt illusztrációkkal és „Cul de lampe“-okkal (záró rajzokkal) van ellátva. Több balladát önálló nagy compositiók, albumlapok is illusztrálják.

Egy-egy ballada ára terjedelméhez, az illusztrációk számához képest 2—5 frt. Résztint megjelenetek, részint reprodukció alatt vannak:

A Walesi bárdok 1 albumlappal. 2 szöve. illusz. 3 frt.			
Hidavatás	1	4	„
Borvitéz	1	4	„
Éjfél párbaj	1	3	„
Ágnes asszony	1	7	„
Ünneprontók	1	3	„
V. László		5	„ 2 frt 50
Egri leány		10	„
Zách Klára		5	„
Tengeri hántás		5	„
Török Bálint		10	„
Szibinyáni Jank 1		9	„

Nagy költőnk halhatatlan alkotásai közül talán a balladákról mondhatni el leginkább, hogy a figyelmesebb vizsgáló előtt a gyönyörködésnek mindannyiszor felfrissülő forrásait tárják föl. Ezért e balladák fejtegetésére és magyarázatára irodalmunknak legkitünőbb aethetikusi szentelték idejüket és fáradságukat. De minden kommentár között bizonyára legkedvesebb és legvonzóbb az, a mit egy genialis festőművész adhat, a kinek képzelete a költő szellemi alkotásait eleven képekben testesíti meg s a ki művészetének eszközei által a képzelet alkotásait szemmel láthatóvá tudja varázsolni. Világhírű nagy művésznünk Zichy Mihály, évek óta foglalkozik Arany balladáival. Tárcajában évek óta kész vázlatokkal várta a kedvező órát, midőn egyéb feladataitól kisé szabadulva, azok kidolgozására szentelhesse erejét. Élvezettel, gyönyörűséggel, egész lélekkel csüggött feladatán, buzgón öhajta a mint egy erre vonatkozó levélben írja — beletenni e kedvenc művébe „a mit Isten tudnia adott.“ Alkotó képzeletét, izlését, humorát, kifogyhatatlan művészi leleményét, óriási rajztudományát, egyszóval azt a tüneményes művészi teremtő erőt, a mit a franciák kitünő műkritikusa Gauthier Teofil „un monstre de génie“-nek nevezett, ezuttal teljesen a költő szolgálatára adva, sorról sorra, képről képre követi annak alkotásait, de mégis önálló, mégis eredeti, mégis mindenütt „Zichy“ maradt. A rajzok száma, beosztása, compositiója, kidolgozása tekintetében teljesen szabadon követte a saját inspirációját. A hol a ballada cselekvénye egy főjelenetben pontosul össze, ott a művész is egy nagy képre csoportosította alakjait; a mely balladának menete folyamatosabb, annál az illusztráció is kisebb jelenetek sorozatával követi a cselekményt. A mint Arany a tárgyhoz mérten változtatja hangját, rhytmusát és versalakjait, úgy változtatja Zichy is a művészi előadás módját. A kiváló előszeretettel, kedvet és gyönyörűséget, melylyel nagy művésznünk e költemények művészi magyarázatával foglalkozott, különösen bizonyítja az, hogy azok egész szövegét is a saját kezével írta meg, mondhatni a szavakat a rajzokkal mintegy művészi egységbe olvasztotta össze, mi különösen érdekessé és becaessé teszi a gyűjteményt, a mely e tekintetben, úgy hisszük, egyáltalában páratlan. A kiadó azzal az ambícióval vállalkozott e gyűjtemény kiadására, hogy azt a nagy magyar művész nevében minden tekintetben méltóvá tegye. Több mint másfél évi lelkiismeretes kísérletek és tetemes nehézségek leküzdése után sikerült is az oly teljesen hű reprodukció, melyet az eredetiektől megkülönböztetni a szakértő is alig képes. A sokszorosítás ezen ritka és a hűség legmagasabb fokát elérő tőkélye csak nagy áldozatok árán volt elérhető, oly műintézetek közre működése mellett, melyek Zichy rajzainak reprodukcióját oly feladatnak tekintették, mintha azzal lettek volna megbizva, hogy egy-egy régi nagy mester metszetét vagy rajzát az amatőröknek és az utókornak megmentsék.

Felebbviteli ügyek a pécsi kir. törvényszéknél.

Május hó 2-án.

1. Brozovátz Katalin — Bartalovits György és neje d. e. 8 óra.
2. Bischof Vince és társa — Tóth Fulöp d. e. 9 óra.
3. Simonits József — Iványos Soma és társa d. e. 10 óra.
4. Pap János — Frank József d. e. 11 óra.

NYILT-TER *)

Marxreiter

ajánlja a legújabb mintákkal dusan felszerelt
**szoba-, disz- és templom-festészeti
üzletét.**

Szolid munka, jutányos árak.
Pécsett, Zrinyi-utca 3. sz.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC.

3673. sz.
júni 1895.

Árverési hirdetemény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranyamegye gyámpénztára végrehajthatónak Schaffer Jakab és neje Elm Erzsébet mecskei lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. jbiróság területén levő Ráczmecske községben fekvő a ráczmecskei 174 sz. tjkvben felvett + 213 sz. 178 sz. házra udvartér és kertre az árverést 618 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi május hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Ráczmecske községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 61 frt 80 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzre a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, 1895. évi február hó 13. napján.
A pécsi kir. tvszék mint telekkvi hatóság.

Bogyay Pongrácz
kir. tszéki bíró.

ZONGORA RAKTÁR

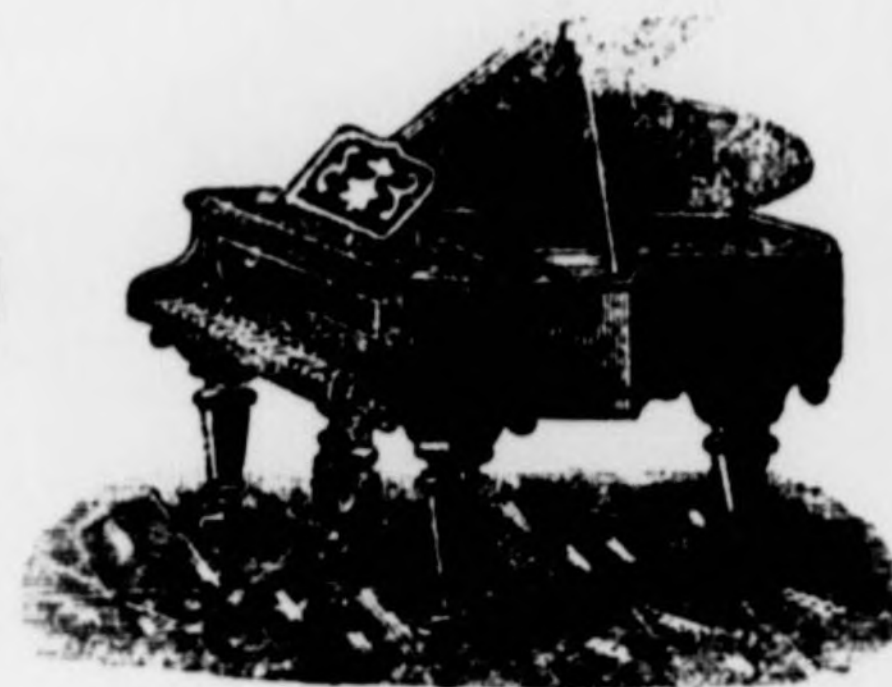

XXXXXXXXXX

és

kölcsönző

INTÉZET

XXXXXXXXXX

THIERFELDER A. BÉCS

VIII. Burggasse 71.

**Legnagyobb raktár zongora és harmóniakban.
Eladás készpénzfizetés és részletfizetésre.**

Olcsó kölcsön díjak.

Bécs és a vidék részére

Hirdetések

jutányosan vállaltatnak fel kiadóhivatalunkban.

Zeutler-féle cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyári raktára Pécsett.

Ajánlom a nagyérdemű közönség szives figyelmébe Pécsett

legnagyobb raktáramat

izléses és legelegánsabb kivitelű mindennemű

kész férfi- és gyermekruhákban

igen olcsó árakon.

A ruhák Bécs egyik legelőkelőbb szabó műtermében készülnek és így szolid készítésük, ugy divatos kiállításuk a legmagasabb igényeket kielégíthetik.

Mérték szerinti megrendelések elfogadtatnak és legpontosabban eszközöltetnek.

Tévedések elkerülése végett különösen hangsúlyozom, hogy üzlethelyiségem ideiglenesen **Bazár épület udvari helyiségében** a „Gazdák tejesarnoka“ mellett van.

tisztelettel

SCHMITZ SOMA.

a Zeutler-féle cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyár pécsi üzletvezetője.